

**D-8 ÜYESİ DEVLETLER ARASINDA TERCİHLİ TİCARET ANLAŞMASI ÇERÇEVESİNDEKİ TİCARETTE
EŞYANIN TERCİHLİ
MENŞEİNİN TESPİTİ HAKKINDA YÖNETMELİK**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, 18/04/2011 tarihli ve 2011/1681 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile onaylanan D-8 Üye Devletleri Arasında Tercihli Ticaret Anlaşması eki D-8 Üyesi Devletler Arasında Tercihli Ticaret Anlaşmasına (TTA) ilişkin Menşe Kurallarının uygulanmasına dair usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, D-8 Üyesi Devletler Arasında Tercihli Ticaret Anlaşmasına (TTA) ilişkin Menşe Kurallarının uygulanmasına dair usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (Değişik:RG-20/12/2022-32049)⁽³⁾

(1) Bu Yönetmelik, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 448 inci maddesi ile D-8 Üye Devletleri Arasında Tercihli Ticaret Anlaşması eki D-8 Üyesi Devletler Arasında Tercihli Ticaret Anlaşmasına (TTA) ilişkin Menşe Kurallarına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte yer alan;

- a) Anlaşma: D-8 Üye Devletleri Arasında Tercihli Ticaret Anlaşmasını,
- b) Armonize Sistem: 10 Kasım 1988 tarihli ve 3501 sayılı Kanunla katılmamız uygun bulunan Uyumu Sağlanmış (Armonize) Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi Hakkında Uluslararası Sözleşmede belirtilen şekilde ve Sözleşmenin ekinde yer alan pozisyonları, alt pozisyonları ve bunlara ait sayısal kodları, Bölüm, Fasıl ve Alt Pozisyon Notlarını ve Armonize Sistemin yorumu ile ilgili Genel Kuralları kapsayan Nomanklatürü,
- c) Bakanlık: **(Değişik ibare:RG-20/12/2022-32049)⁽³⁾ Ticaret Bakanlığı,**
- ç) CIF kıymeti: İthalat limanında eşyanın taşıyıcıdan boşaltıldığı sırada eşyanın bedeli, eşyanın varış limanına teslim edilmesi için gereken navlun ve sigorta dahil olmak üzere eşya için ihracatçıya gerçekte ödenen veya ödenebilecek fiyatı,
- d) Eşya: Hem girdileri hem de ürünleri,
- e) Etkisiz unsurlar:
 - 1) Yakıt ve enerji,
 - 2) Alet, kalıp ve şekiller,
 - 3) Bina ve ekipmanların bakımında kullanılan parça ve maddeler,
 - 4) Yağ, gres, birleştirici maddeler ve üretimde veya bina ve ekipmanların işletilmesinde kullanılan diğer maddeler,
 - 5) Eldivenler, gözlükler, ayak giyecekleri, elbise, güvenlik ekipmanları ve donanımları,
 - 6) Eşyanın test edilmesi veya incelenmesi amacıyla kullanılan ekipman, aygıt ve donanımları,
 - 7) Katalizör ve solventler,
 - 8) Eşyaya dahil edilmeyen ancak eşyanın üretiminde kullanılmasının üretimin bir parçasını teşkil ettiği makul olarak ispatlanabilecek diğer tüm eşya,
- f) Eşyanın test edilmesi veya incelenmesi amacıyla kullanılan ekipman, aygıt ve donanımları,
- g) Katalizör ve solventler,
- 8) Eşyaya dahil edilmeyen ancak eşyanın üretiminde kullanılmasının üretimin bir parçasını teşkil ettiği makul olarak ispatlanabilecek diğer tüm eşya, dahil olmak üzere bir eşyanın üretiminde, test edilmesinde veya muayenesinde kullanılan fakat fiziki olarak eşyaya dahil edilmemiş bir eşyayı veya eşyanın üretimiyle bağlantılı binaların bakımı veya ekipmanın işletimi ile ilgili bir eşyayı,
- f) Fabrika çıkış fiyatı: Ürün için nihai işçilik veya işlemin gerçekleştirilmesini üstlenen imalatçıya fabrika çıkışı itibarıyla ödenen, kullanılan bütün girdi fiyatlarının dâhil edilmiş olduğu elde edilmiş ürünün ihracında geri ödenen veya ödenecek yurtiçi vergilerin tenziliyle bulunan fiyatı,
- g) Girdi: Ürün imalatında kullanılan herhangi bir madde, parça, aksam, yarı mamul ve/veya diğer eşyaya fiziken dahil edilmiş veya diğer eşyanın üretim sürecine dahil edilmiş eşyayı,

ğ) Gümrük kıymeti: İthalat ülkesine ihraç amaçlı satışlarda diğer tahsil edilebilir vergiler ve ödenen miktarlar da dâhil olmak üzere eşya için gerçekte ödenen veya ödenebilir kıymet olan ithal eşyasının satış bedelini, eşyanın satış bedeline göre belirlenemediği hallerde,

- 1) Aynı eşyanın satış bedeli yöntemi kullanılarak belirlenen bedeli,
- 2) Benzer eşyanın satış bedeli yöntemi kullanılarak belirlenen bedeli,
- 3) İndirgenmiş kıymet yöntemi kullanılarak belirlenen bedeli,
- 4) Hesaplanmış kıymet yöntemi kullanılarak belirlenen bedeli,
- 5) Son yöntem kullanılarak belirlenen bedeli,

h) Menşe İspat Belgesi: Eşyanın Anlaşma kapsamında menşeli olduğunu ispat etmek üzere düzenlenen ve bir örneği ekte yer alan D-8 Menşe İspat Belgesini,

ı) Menşeli olmayan girdi: Üretimde kullanılan, menşe ülkesi Anlaşmaya taraf ülkeler dışındaki bir ülke olan veya menşei belirlenemeyen her türlü girdiyi,

i) Sevkiyat: Bir ihracatçıdan bir alıcıya aynı anda gönderilen ya da ihracatçıdan alıcıya sevkinde tek bir sevk evrakı kapsamında yer alan veya böyle bir evrakın olmaması halinde tek bir fatura kapsamına giren ürünleri,

j) Sınıflandırılmış: Ürün veya girdilerin belirli bir pozisyon altında sınıflandırılmasını,

k) Taraf ülke: D-8 Üye Devletleri Arasında Tercihli Ticaret Anlaşması'nı onaylamış ülkelerden biri olarak;

Türkiye Cumhuriyeti,

(Ek satır:RG-20/12/2022-32049)⁽³⁾ Bangladeş Halk Cumhuriyeti,

Endonezya Cumhuriyeti,

İran İslam Cumhuriyeti,

Malezya,

Nijerya Federal Cumhuriyeti,

Pakistan İslam Cumhuriyetini,

l) Ülkeler: Karasularını da kapsayacak şekilde taraf ülke topraklarını,

m) Üretim: İmal etmek, üretmek, monte etmek, işlemek, yetiştirmek, büyütmek, beslemek, madencilik, özünü çıkartmak, hasat etmek, balıkçılık, tuzakla avlamak, bir araya getirmek, toplayıcılık, avcılık ve yakalamak da dahil olmak üzere eşya elde etme yöntemlerini,

n) Ürün: Bilahare başka bir imalat işleminde girdi olarak kullanılması söz konusu olsa bile imal edilmiş ürünü,

o) **(Ek:RG-23/6/2018-30457 Mükerrer)⁽¹⁾** Elektronik sistem: Menşe ispat ve dolaşım belgelerinin düzenlenmesine yönelik başvurunun yapılması, belgelerin düzenlenmesi, kontrol edilmesi, onaylanması ve vize işlemlerinin gerçekleştirilmesini sağlamak üzere Bakanlık ya da Bakanlıkça uygun görülen kişi ve kuruluşlarca elektronik ortamda verilen hizmet ve bu hizmete dair alt yapıyı,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Menşeli Ürün Kavramının Tanımı ve Koşulları

Menşeli ürünler

MADDE 5 – (1) 14 üncü maddede belirtilen sevkiyat hükümlerine uygun olarak bir taraf ülkeden diğer taraf ülkeye ihraç edilen aşağıda belirtilen ürünler, taraf ülkelerden biri menşeli kabul edilerek Anlaşma kapsamındaki tercihli tavizden yararlanırlar:

a) 6 ncı maddede belirtildiği ve tanımlandığı şekilde, tamamen elde edilmiş veya üretilmiş ürünler.

b) 7 nci maddede belirtilen şartları karşılamak kaydıyla, tamamen elde edilmemiş veya üretilmemiş ürünler.

Tamamen üretilmiş veya elde edilmiş ürünler

MADDE 6 – (1) Aşağıdaki ürünler tamamen bir taraf ülkede üretilmiş veya elde edilmiş kabul edilir:

a) O taraf ülkede hasat edilen, toplanan veya harmanlanan bitki ve bitkisel ürünler.

b) O taraf ülkede doğmuş ve yetiştirilmiş canlı hayvanlar.

- c) O taraf ülkede doğmuş ve yetiştirilmiş canlı hayvanlardan elde edilen ürünler.
- ç) O taraf ülkede avcılık, tuzakla avcılık, balıkçılık, su ürünleri yetiştiriciliği, toplayıcılık veya yakalama yoluyla elde edilen ürünler.
- d) O taraf ülkenin topraklarından, sularından, deniz yataklarından veya deniz yataklarının altından çıkarılan ancak (a) ve (ç) bentlerinde belirtilen ürünlere dahil olmayan mineral ürünler ve diğer doğal maddeler.
- e) Uluslararası hukuka göre işletme hakkı bulunması koşuluyla taraf ülkenin karasuları dışındaki sulardan, deniz yataklarından veya deniz yataklarının altından çıkartılan ürünler.
- f) Bir taraf ülkeye kayıtlı veya söz konusu taraf ülkenin bayrağı altında seyreden gemilerle açık denizden elde edilen balıkçılık ürünleri ve diğer denizcilik ürünleri.
- g) Bir taraf ülkeye kayıtlı veya söz konusu taraf ülkenin bayrağı altında seyreden fabrika gemilerinin bordasında münhasıran (f) bendinde belirtilen ürünlerden işlenen ve/veya üretilen eşya.
- ğ) Bir taraf ülkede esas amacını daha fazla sürdüremeyen ve yenilenmesi veya tamiri mümkün bulunmayan ve sadece imha edilmeye veya hammaddelerin bir kısmının geri kazanılmasına veya geri dönüşümüne müsait kullanılmış ürünler.
- h) Taraf ülkede yapılan imalat işlemleri sonucu ortaya çıkan atık ve hurdalar.
- ı) Münhasıran (a) ile (h) bentlerinde tanımlanan ürünlerden bir Taraf ülkede elde edilen veya üretilen eşya.

(2) Birinci fıkranın (f) ve (g) bentlerinde belirtilen gemiler veya fabrika gemileri terimi sadece aşağıda belirtilen gemi ve fabrika gemileri için uygulanır:

- a) Taraf ülkede kayıtlı veya tescilli olanlar,
- b) Taraf ülkelerden birinin bayrağı altında seyredenler,
- c) En az yüzde 50'si bir taraf ülke vatandaşlarına ait olanlar veya yönetim merkezi bu taraf ülkelerden birinde bulunan, müdür veya müdürleri, Yönetim Kurulu veya Denetleme Kurulu Başkanı ve bu kurullar üyelerinin çoğunluğunun bir taraf ülke vatandaşı olan ve ilave olarak, ortaklık veya limited şirket durumunda, sermayesinin en az yarısı o taraf ülkeye veya söz konusu taraf ülkenin kamu kuruluşları ya da vatandaşlarına ait olanlar.

Tamamen üretilmemiş veya elde edilmemiş ürünler

MADDE 7 – (1) 5 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinin uygulanması bakımından bir ürün, o ürünün fabrika çıkış fiyatının en az %40'lık bir kısmı bir taraf ülke menşeli olması kaydıyla menşeli olarak kabul edilir.

(2) Birinci fıkra kapsamında bir taraf ülke menşeli girdilerin yüzdesinin hesaplanmasında aşağıda belirtilen yöntem uygulanır:

Fabrika Çıkış Fiyatı - Menşeli Olmayan Girdilerin Kıymeti

$$\frac{\text{Fabrika Çıkış Fiyatı} - \text{Menşeli Olmayan Girdilerin Kıymeti}}{\text{Fabrika Çıkış Fiyatı}} \times 100 \geq \%40$$

(3) Menşeli olmayan girdilerin kıymeti:

- a) Girdilerin ithalatı esnasındaki CİF Kıymeti veya
- b) İşçilik veya işlemin yapıldığı Taraf ülkede menşei belli olmayan girdiler için ödenen tespiti mümkün ilk fiyattır.

Menşe kümülasyonu

MADDE 8 – (1) 5 inci maddede belirtilen koşulları karşılayan ve Anlaşma kapsamındaki tercihli rejimden yararlanmaya ehil bir nihai ürün için bir taraf ülkede girdi olarak kullanılan ürünler, nihai ürünündeki taraf ülkeler menşeli toplam içeriğin %40'dan az olmaması kaydıyla, nihai ürünün işçilik veya işleminin gerçekleştirildiği taraf ülke menşeli olarak kabul edilirler.

Yetersiz işçilik veya işlemler

MADDE 9 – (1) 6 ncı, 7 nci veya 8 inci maddelerde belirtilen koşullar yerine getirilmiş olsun veya olmasın, aşağıda belirtilen işlemlerin menşeli ürün statüsü vermede yetersiz işçilik veya işlem oldukları kabul edilir:

a) Nakliye ve depolama esnasında ürünlerin iyi koşullarda muhafaza edilmesini sağlamaya yönelik faaliyetler (kurutma, dondurma, tuzlu suda bekletme, havalandırma, yayma, soğutma, tuza, sülfür dioksit veya diğer sulu çözeltilere yatırma, hasar görmüş parçalardan ayırma ve benzeri işlemler).

b) Tozdan arındırma, eleme, kalburdan geçirme, sıraya koyma, tasnifleme, eşleştirme (maddelerden setler oluşturma dahil), yıkama, boyama, kesmeyi içeren basit işlemler.

c) Ambalaj değişikliği ve sevkiyata konu eşyanın ayrılması ve birleştirilmesi.

ç) Basit kesme ve dilimleme.

d) Ürün veya paketler üzerine marka, etiket ve diğer benzeri ayırt edici işaretleri yapıştırma.

e) Yeniden paketleme veya şişeleme, beherlere koyma, torbalama, kutulama, karton veya tahta üzerine yerleştirme ve tüm diğer paketleme işlemleri.

f) Farklı türde olmalarına bakılmaksızın ürünlerin basit karıştırılma işlemleri.

g) Tamamlanmış bir ürün oluşturmak üzere parçaların basit montajı.

ğ) Demonte etme.

h) Hayvan kesimi.

ı) Sadece suyla veya eşyanın niteliklerini maddesel olarak değiştirmeyen diğer maddelerle seyreltme.

i) Dokuma kumaşları ütöleme veya presleme.

j) Tahıl ve pirinci kabuklarından ayırma, kısmi veya tam ağartma, parlatma ve perdahlama.

k) Şeker renklendirme veya şeker topraklarını biçimlendirme işlemleri.

l) Meyvelerin, kuruyemişlerin ve sebzelerin kabuklarını soyma, zarlarını ayıklama, çekirdeklerini çıkarma.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Eşyanın Sınıflandırılması, Aksesuarlar, Yedek Parçalar, Aksam ve Etkisiz Unsurlar

Eşyanın sınıflandırılması

MADDE 10 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında eşya, girdi ve ürünler Armonize Sistemin Genel Yorum Kurallarına göre sınıflandırılır.

(2) Bir taraf ülkede, gümrük vergilerinin hesaplanmasında, ambalaj üründen ayrı olarak muameleye tabi tutuluyorsa, Anlaşma kapsamında o ülkeye yapılan ithalatlarda da ambalajın menşei üründen ayrı olarak tespit edilebilir.

(3) İkinci fıkra hükümlerinin uygulanmadığı hallerde ambalaj, ürünün menşeinin belirlenmesi açısından dikkate alınmaz.

(4) Bir ürünün münhasıran nakliyesi için kullanılan ambalaj malzemesi ve konteyner, ürünün menşeinin belirlenmesinde dikkate alınmaz.

Aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam

MADDE 11 – (1) Bir ürünle birlikte teslim edilen aksesuarlar, yedek parçalar, aksam ve talimatname veya diğer bilgilendirme materyallerinin menşei, söz konusu unsurların eşya ile birlikte sınıflandırılması ve ithalatçı taraf ülke tarafından gümrük vergilerinin tahsil edilmesi kaydıyla, eşyanın menşeinin tespit edilmesinde dikkate alınmaz.

(2) Bir cihaz, makine, alet veya aracın beraberinde teslim edilen, normal olarak bir cihazın bölümü durumundaki ve fiyata dâhil edilmiş bulunan ve bu nedenle ayrıca fatura edilmemiş olan aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam, söz konusu cihaz, makine, alet veya araç içinde mütalaa edilir.

Etkisiz unsurlar

MADDE 12 – (1) Bir ürünün menşeli olup olmadığını belirlemek için etkisiz unsurların veya ürünün imalatında kullanılmış olmakla birlikte ürünün içerisinde kalmayan veya ürünün bir parçasını oluşturmayan girdilerin menşei dikkate alınmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ülkesel Gereklilikler

Ülkesellik ilkesi

MADDE 13 – (1) İkinci ve üçüncü bölümde yer alan menşe statüsü kazandırılmasına ilişkin koşullar, taraf ülkelerden birinde kesintisiz olarak yerine getirilir.

(2) Taraf ülkelerden birinden başka bir ülkeye ihraç edilmiş olan menşeli eşyanın geri gelmesi halinde, geri gelen eşyanın ihraç edilen eşya ile aynı olduğu, söz konusu ülkede bulunma veya ihraç edilme esnasında iyi koşullarda muhafaza edilmeleri için gerekli olanların ötesinde herhangi bir işleme tabi tutulmadığı hususları gümrük idarelerini tatmin edecek şekilde ispat edilmediği takdirde menşeli olmadığı kabul edilir.

Doğrudan sevkiyat

MADDE 14 – (1) Anlaşma kapsamında sağlanan tercihli muamele, sadece bu Yönetmeliğin gerekliliklerini yerine getirmiş taraf ülkeler arasında doğrudan nakledilen ürünler için uygulanır.

(2) Üçüncü ülkelerde aktarma yapıp yapılmadığına veya geçici olarak depolanıp depolanmadığına bakılmaksızın, aracı niteliğindeki bir veya daha fazla üçüncü ülke üzerinden transit edilen ürünler;

a) Bu transit geçişin, coğrafi nedenlerle veya münhasıran nakil koşullarının değerlendirilmesi suretiyle haklı görülmesi,

b) Ürünlerin söz konusu ülkelerde ticaret veya tüketime konu olmamaları,

c) Ürünlerin boşaltma, tekrar yükleme veya iyi koşullarda muhafaza edilmeleri için gerekli olanların dışında herhangi bir işleme tabi tutulmamaları, halinde ihracatçı taraf ülkeden doğrudan nakledilmiş sayılır.

(3) İkinci fıkrada yer alan koşulların yerine getirildiğinin ithalatçı ülkenin gümrük yetkililerine ispatı, aşağıdaki belgelerden birinin ibrazı yoluyla yapılır:

a) Ürünün, ihracatçı ülkeden transit ülkesi aracılığıyla geçişini kapsayan konşimento veya tek taşıma belgesi.

b) (a) bendinde belirtilen belgelerin temin edilememesi halinde herhangi bir nevide ikame kanıtlayıcı belgeler.

Sergiler

MADDE 15 – (1) Taraf ülkelerin birinden bir başka ülkeye sergilenmek üzere gönderilen ve sergi sonrasında diğer taraf ülkeye ithal edilmek üzere satılan menşeli ürünler, gümrük idarelerinin;

a) Bir ihracatçının bu ürünleri bir taraf ülkeden serginin yapıldığı ülkeye nakletmesi ve orada sergilemesi,

b) Ürünlerin aynı ihracatçı tarafından diğer taraf ülkedeki bir kimseye satıldığı veya tasarrufuna verildiği,

c) Ürünlerin sergi süresi içinde veya sergiden hemen sonra sergilenmek üzere gönderildiği durumunu koruyarak sevk edildiği,

ç) Ürünlerin sergilenmek üzere gönderildikleri andan itibaren bu sergide teşhir edilmek dışında başka bir amaçla kullanılmadığı,

hususlarında tatmin edilmesi kaydıyla ithallerinde Anlaşma kapsamındaki tercihli rejimden yararlanır.

(2) Bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak düzenlenen veya hazırlanan D-8 menşe ispat belgesi, normal usullere uygun olarak ithalatçı ülke gümrük yetkililerine ibraz edilir. Bu belge üzerinde serginin adı ve adresi belirtilir. Gerektiği takdirde ürünlerin sergilenmelerine ilişkin koşullar hakkında ek kanıtlayıcı belgeler istenebilir.

(3) Özel amaçla yabancı ürün satmak üzere kurulmuş işyeri veya mağazalarda düzenlenmemiş olan, süresi zarfında eşyanın gümrük denetimi altında kaldığı her türlü ticaret, sanayi, tarım ve el sanatları sergi, fuar veya benzeri umumi gösterilere birinci fıkra hükümleri uygulanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Eşyanın Menşenin İspatı, Menşe İspat Belgesinin Düzenlenmesi ve Vize İşlemleri

Menşe İspat Belgesi

MADDE 16 – (1) Taraf ülkelerden biri menşeli ürünler, ithal edilmeleri esnasında bir örneği ekte yer alan D-8 Menşe İspat Belgesinin ibrazı üzerine Anlaşmadan yararlanır.

Menşe İspat Belgesinin şekli, basımı ve dağıtılması

MADDE 17 – (1) Menşe İspat Belgesi ve Başvuru Formu, ekte yer alan basım talimatına ve örneğe uygun olarak ve seri numaraları verilerek Bakanlık veya Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşlarca bastırılır ve ihtiyaca göre dağıtılır.

(2) Menşe İspat Belgesi yalnızca ihracatçı veya ihracatçının gümrük beyannamesini imzalamakla yetkili kanuni temsilcisi tarafından, Menşe İspat Belgesi ile Menşe İspat Belgesi başvuru formunun bu Yönetmeliğe uygun olarak doldurulması suretiyle yazılı başvurusu üzerine düzenlenir.

Menşe İspat Belgesi düzenlenme işlemleri

MADDE 18 – (Mülga:RG-23/6/2018-30457 Mükerrer)⁽²⁾

Türkiye’den gerçekleştirilecek ihracatlar için menşe ispat belgelerinin doldurulması

MADDE 18/A – (Ek:RG-23/6/2018-30457 Mükerrer)⁽¹⁾

(1) Menşe İspat Belgeleri, Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde elektronik ortamda düzenlenebilir. Elektronik ortamdaki veriler 2 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen ülkeler, Bakanlık birimleri ve Bakanlıkça uygun görülen kişi ve kuruluşlarla paylaşılabilir ve veri değişimine konu yapılabilir.

(2) Menşe İspat Belgesi düzenlenmesine ilişkin başvuru ihracatçı veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisi tarafından yapılabilir. Yetkili olmayan kişiler tarafından yapılan başvurular gümrük idaresi ya da Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluşlarca kabul edilmez.

(3) İhracatçılar veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcileri Menşe İspat Belgelerinin düzenlenmesi için, bu belgenin arka sayfasında yazılı kurallara ve ilgili Anlaşma hükümlerine uygun olarak, elektronik sistem üzerinden aşağıda belirtilen hususlar çerçevesinde başvuruda ve beyanda bulunur:

a) Menşe İspat Belgeleri, Türkçe veya Anlaşmada belirtilen dillerden birinde, gümrük mevzuatı hükümleri gereğince hazırlanır.

b) Menşe İspat Belgelerinde bulunması zorunlu bilgilerin elektronik sistem üzerinden beyan edilmesi zorunludur. Bu alanlar ihracatçılar veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcileri tarafından eksiksiz doldurulur. Beyan edilen ve Menşe İspat Belgelerinde kayıtlı olacak eşyanın, tanınmalarına olanak verecek yeterli kesinlikte ve ticari deyimleri ile hiçbir tereddüde yer vermeyecek açıklıkta cins, nevi, nitelik ve miktar olarak ayrıntılı bir biçimde beyan edilmesi zorunludur.

c) Elektronik sistem üzerinde Menşe İspat Belgesi düzenlenmesi için, beyanda bulunulan eşyanın menşenin tespitini teminen, eşyanın imalatında kullanılan menşeli olmayan girdilere uygulanan işlem ve işçiliğin, eşyanın imalatında kullanılan Türkiye ve D-8 Üye Devletlerinden biri menşeli girdiler ve bu girdiler üzerinde gerçekleştirilen işlem ve işçilikleri gösteren tüm bilgi ve belgeler ile birlikte, ihracata ait diğer belgeler, gümrük idaresi tarafından ya da Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluşlarca kontrol edilmesi için elektronik sisteme yüklenir. İlgili mevzuat uyarınca elektronik olarak düzenlenen ya da beyanda kullanılmak amacıyla elektronik ortama aktarılmış bu belgelerin ve talep edilmesi halinde asıllarının, Bakanlık veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşların doğrudan erişimine hazır halde tutulması zorunludur. Bu türde belge ve bilgiler Gümrük Kanununda öngörülen belge saklama sürelerine tabidir.

ç) Gümrük idaresi tarafından ya da Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluşlarca Menşe İspat Belgesinin düzenlenmesine dair başvurunun kabul edilmesi, beyan edilen belge ve bilgilerin kontrolü, başvurunun onaylanması ve vize işlemleri elektronik sistem üzerinden tamamlanır.

d) İhracatçılar veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcilerince, vize işleminin tamamlanmasından sonra elektronik sistem üzerinde yer alan bilgilerin, 17 nci maddede belirtilen şekil şartlarını taşıyan ve aynı maddede belirtilen şekilde temin edilen yeşil meneviş zeminli matbu Menşe İspat Belgesi üzerine yazıcı vasıtasıyla dökümü alınır. Dökümü alınan belgenin (10) numaralı “İhracatçının Beyanı” kutusu ihracatçı tarafından imzalanır. İmzalanan belgenin bir kopyası ihracatçı tarafından mer’i mevzuatta öngörülen belge saklama süreleri saklı kalmak kaydıyla en az beş yıl süresince saklanır.

e) Menşe İspat Belgesinin üzerinde, belgenin (10) numaralı “İhracatçının Beyanı” alanına ihracatçı veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni

temsilcisince atılacak imza haricinde elektronik sistemde oluşturulmamış hiçbir kayıt yer alamaz. Döküm üzerinde ekleme, düzeltme veya silinti yapılamaz.

İhracatçının ibraz yükümlülüğü

MADDE 19 – (1) Menşe İspat Belgesi düzenlenmesi için başvuruda bulunan ihracatçı, bu belgeleri düzenleyecek gümrük idarelerinin veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşların talep edebileceği, söz konusu ürünün menşe statüsü ile bu Yönetmeliğin diğer hükümlerinin yerine getirilmiş olduğunu tevsik eden her türlü bilgi ve belgeyi vermekle yükümlüdür.

(2) Bu amaçla, gümrük idaresi ihracatçının hesaplarında denetleme yapma veya gerekli görülen başka herhangi bir kontrol hakkına sahiptir.

Başvurunun değerlendirilmesi

MADDE 20 – (Mülga:RG-23/6/2018-30457 Mükerrer)⁽²⁾

Elektronik sistemde düzenlenen Menşe İspat Belgelerine ilişkin gümrük idaresince veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlarca yapılacak işlemler

MADDE 20/A – (Ek:RG-23/6/2018-30457 Mükerrer)⁽¹⁾

(1) 18/A maddesi uyarınca elektronik sistem kullanılarak Menşe İspat Belgesi düzenlenmesi amacıyla başvuruda ve beyanda bulunulması durumunda gümrük idaresi ya da Bakanlıkça yetki verilen kişi ve kuruluşlar, bu başvuruları ve 18/A maddesinin üçüncü fıkrasının (c) bendi uyarınca başvuruda ibraz edilen bilgi ve belgelerle birlikte, ihracata ait diğer belgeleri de inceleyerek gerekli işlemleri tamamlar.

(2) Beyana ve belgelere ilişkin kontroller tamamlandıktan sonra, uygun görülen başvurular elektronik sistem üzerinden onaylanır.

(3) İhraç belgeleri ve dolaşım belgelerinden üçüncü ülkelere gönderileceği anlaşılan eşya için Menşe İspat Belgesi onaylanamaz ve vize edilemez.

Menşe İspat Belgesinin gümrük idaresince incelenmesi

MADDE 21 – (Mülga:RG-23/6/2018-30457 Mükerrer)⁽²⁾

Elektronik sistemde düzenlenen Menşe İspat Belgelerinin gümrük idarelerince incelenmesi ve vize edilmesi

MADDE 21/A – (Ek:RG-23/6/2018-30457 Mükerrer)⁽¹⁾

(1) Elektronik sistem üzerinden düzenlenerek gümrük idaresine gönderilen Menşe İspat Belgelerinin kontrolü elektronik sistem üzerinden yapılarak uygun olması durumunda vize edilir. Elektronik olarak vize edilen Menşe İspat Belgesi kapsamı eşyaya ilişkin kontroller gümrük idaresince gerçekleştirilir.

(2) Gümrük idareleri birinci fıkrada belirtilen kontrolleri yaparken;

a) Menşe İspat Belgelerinin bu Yönetmelik hükümlerine uygun olup olmadığını incelemek,
b) İhraç konusu eşyanın cins, tür, nitelik ve miktar itibarıyla Menşe İspat Belgesindeki kayıtlara uygun olup olmadığını tespit etmek,

c) İhraç konusu eşyanın menşeli olup olmadığını belirlemek,

ç) Eşyaya ait ihraç belgeleri yanında gümrük mevzuatı uyarınca nakliyeciler tarafından verilen belgeleri incelemek,

d) İhraç konusu eşyayı Gümrük Yönetmeliğindeki esaslara göre muayene etmek, suretiyle işlem ifa eder.

(3) 18/A maddesinin üçüncü fıkrasının (d) bendinde belirtildiği şekilde alınan dökümde, belgenin (11) numaralı vize alanında elektronik sistem tarafından basılan ve beyanı değerlendirerek belgeyi vize eden gümrük idaresinin adı, vize tarihi, gümrük mührü veya kaşesi yer alır.

Menşe İspat Belgesinin vize edilmesi

MADDE 22- (Mülga:RG-23/6/2018-30457 Mükerrer)⁽²⁾

ALTINCI BÖLÜM

Menşe İspat Belgesinin Sonradan Verilmesi, İkinci Nüsha Düzenlenmesi ve Değiştirilmesi

Menşe İspat Belgesinin sonradan verilmesi

MADDE 23 – (1) 22 nci madde hükümlerine istisna olarak, Menşe İspat Belgesi hata, istenmeyerek yapılan ihmal veya özel durumlar nedeniyle ihraç anında düzenlenmemiş olması veya

Menşe İspat Belgesinin düzenlenmiş, ancak teknik nedenlerle ithalatta kabul edilmemiş olduğu hususu, gümrük idarelerine veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşlara tatmin edici bir şekilde ispat edilmesi halinde, ürünün sevkiyat tarihinden itibaren altı ayı geçmemek kaydıyla sonradan düzenlenebilir.

(2) (Mülga:RG-23/6/2018-30457 Mükerrer)⁽²⁾

(3) (Mülga:RG-23/6/2018-30457 Mükerrer)⁽²⁾

(4) (Mülga:RG-23/6/2018-30457 Mükerrer)⁽²⁾

Elektronik sistem üzerinden Menşe İspat Belgesinin sonradan verilmesi işlemleri

MADDE 23/A – (Ek:RG-23/6/2018-30457 Mükerrer)⁽¹⁾

(1) 23 üncü maddenin uygulanabilmesi amacıyla, ihracatçı veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisi;

a) Eşyanın cinsi, türü, niteliği ve miktarını, ambalaj şeklini, marka ve numaralarını, işaretlerini, ihracat işleminin yapıldığı gümrük idaresinin adını, gümrük beyannamesinin tarih ve sayısını belirterek ve gümrük beyannamesinin bir örneğini eklemek suretiyle elektronik sistem üzerinden başvuruda bulunur.

b) Söz konusu eşya için ihraç sırasında Menşe İspat Belgesi verilmediğini veya ithalatçı ülke gümrük idaresince teknik nedenlerle kabul edilmediğini sebepleri ile birlikte elektronik sistem üzerinden beyan eder.

(2) Birinci fıkrada belirtilen şartları yerine getiren ihracatçının veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisinin talebi, gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlar tarafından incelenir. Söz konusu ihraç eşyasına ait gümrük beyannamesi ve ekleri diğer evrak ile varsa bu işleme dair dosyaların incelenmesi ve kontrolü sonucunda, yapılan beyanın tamamen uygun olduğu anlaşıldığı takdirde başvurular elektronik sistem üzerinden onaylanır ve vize edilir.

(3) Bu şekilde düzenlenen Menşe İspat Belgesinin (6) numaralı “Gözlemler” kutusuna İngilizce “ISSUED RETROSPECTIVELY” ibaresi elektronik sistem üzerinden kaydedilir.

Teknik nedenlerle Menşe İspat Belgesinin reddi

MADDE 23/B – (Ek:RG-23/6/2018-30457 Mükerrer)⁽¹⁾

(1) Menşe İspat Belgesi bu Yönetmelikte öngörülen şekilde düzenlenmemiş ise teknik nedenlerle reddedilebilir. Aşağıda belirtilen;

a) Menşe İspat Belgesinin, ebat veya renk olarak örnekten önemli derecede farklı olması, seri numarası bulunmaması, resmi olarak öngörülen dillerden birinde basılmaması gibi öngörülen form dışında bir form kullanılarak düzenlenmesi,

b) Menşe İspat Belgesinde (3) numaralı kutu gibi doldurulması zorunlu kutulardan birinin doldurulmaması,

c) Menşe İspat Belgesinin (11) numaralı kutusunun mühürlenip imzalanmaması, Menşe İspat Belgesinin yetkili olmayan bir makam tarafından onaylanması,

ç) Menşe İspat Belgesi vize edilirken kullanılan mührün veya kaşenin 40 ıncı madde hükümleri uyarınca örneği gönderilmeyen yeni bir mühür veya kaşe olması,

d) İbraz edilen Menşe İspat Belgesinin orijinal olmayıp fotokopi veya suret olması,

e) Menşe İspat Belgesinin (3) numaralı kutusuna Anlaşmaya taraf olmayan ülkelerden birinin yazılması,

gibi teknik nedenlerle kabul edilmeyen Menşe İspat Belgeleri sonradan düzenlenebilir.

(2) Teknik nedenlerle reddedilen Menşe İspat Belgesi, üzerine BELGE KABUL EDİLMEMİŞTİR ibaresi yazılarak, hangi nedenlerle kabul edilmediği de belirtilerek sonradan düzenlenen yeni bir Menşe İspat Belgesi alması için ithalatçıya iade edilir. Ancak, gümrük idareleri gümrük işlemlerinin tamamlanmasından sonra kontrol amacıyla veya hile yapıldığından şüphe edilmesi halinde reddedilen Menşe İspat Belgesinin bir kopyasını saklayabilir.

(3) Türkiye’ye yönelik ithalatlarda ibraz edilen menşe ispat belgelerinin teknik nedenlerle reddedilmesi durumunda, eşyaya Anlaşma kapsamında tercihli rejim uygulanmaz ve kanuni vergi nispetleri üzerinden tahakkuk yapılarak vergiler tahsil edilir. Bu durumda, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 234 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uygulanmaz.

İkinci nüsha Menşe İspat Belgesi düzenlenmesi

MADDE 24 – (Mülga:RG-23/6/2018-30457 Mükerrer)⁽²⁾

Elektronik sistemde ikinci nüsha EUR.1 Dolaşım Belgesi düzenlenmesinde yapılacak işlemler

MADDE 24/A – (Ek:RG-23/6/2018-30457 Mükerrer)⁽¹⁾

(1) Menşe İspat Belgesinin çalınması, kaybedilmesi veya hasar görmesi hallerinde ihracatçı veya onun sorumluluğu altında gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisi, gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlara başvurarak belgenin ikinci bir nüshasının düzenlenmesi için elektronik sistem üzerinden başvuruda bulunabilir. Başvuru sahipleri, ikinci nüsha belge düzenlenme talebinin nedenini elektronik sistemde beyan eder.

(2) İkinci nüsha Menşe İspat Belgesi düzenlenmesi talebi ile elektronik sistem üzerinden gerçekleştirilen başvuru ve yapılan beyan gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlar tarafından incelenir.

(3) Gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi ve kuruluşlar, ihraç işlemi yapılmış olan eşyaya ait asıl Menşe İspat Belgesine ilişkin bilgilerle birinci fıkrada belirtilen beyanı karşılaştırıp, ikinci nüshaya ilişkin yapılan beyanların doğruluğunu saptadıktan sonra, başvuru onaylanır ve gümrük idaresince vize işlemi gerçekleştirilir.

(4) Bu şekilde düzenlenen ikinci nüsha Menşe İspat Belgesinin (6) numaralı “Gözlemler” kutusuna İngilizce “DUPLICATE” ibaresi ile ilk dolaşım belgesinin vize tarihi ve seri numarası, elektronik sistem üzerinden kaydedilir.

(5) Elektronik sistem tarafından asıl Menşe İspat Belgesi, bu belgeye dayanılarak düzenlenen ikinci nüsha Menşe İspat Belgesiyle ilişkilendirilir.

Menşe İspat Belgesinin değiştirilmesi

MADDE 25 – (1) Bir taraf ülke gümrük idaresi kontrolü altında bulunan menşeli ürünlerin tamamının veya bir kısmının gümrük işlemlerinin tamamlanması amacıyla o taraf ülke içinde başka bir yere gönderilmesi halinde, orijinal menşe ispat belgesi bir veya daha fazla D-8 Menşe İspat Belgesi ile değiştirilebilir. Müfrez D-8 Menşe İspat Belgesi/Belgeleri ürünleri kontrolü altında bulunduran Gümrük İdaresi veya yetkili makamlarca düzenlenir.

(2) Bir taraf ülkenin gümrük idaresinin kontrolü altında bulunan gümrük antrepolarına ithal edilen veya konulan taraf ülkelerden biri menşeli ürünlerin tamamının veya bir kısmının diğer bir taraf ülkeye gönderilmesi halinde, ürünleri kontrolü altında tutan gümrük idareleri veya yetkili makamlarca yeni bir D-8 Menşe İspat Belgesi düzenlenir. Bu durumda menşe ülkesi D-8 Menşe İspat Belgesinin 3 no’lu kutusuna dercedilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

İbraz

Menşe İspat Belgelerinin geçerliliği

MADDE 26 – (1) Menşe İspat Belgesi, ihracatçı ülkedeki vize tarihinden itibaren altı ay geçerli olur ve bu süre zarfında ithalatçı ülkenin yetkili makamlarına ibraz edilmesi gerekir.

(2) İthalatçı ülkenin yetkili makamlarına ibraz edilecek Menşe İspat Belgeleri, ithalatçı gümrük idaresine birinci fıkrada belirtilen sürenin bitiminden sonra sunulması halinde, gecikmenin ihracatçının kontrolü dışında gerçekleşen istisnai durumlardan kaynaklanması halinde, uygulanan tercihli muamele çerçevesinde kabul edilebilir.

(3) Diğer geç ibraz hallerinde, ithalatçı ülkenin yetkili makamı, eşyanın belirtilen son tarihten önce gümrüğe sunulmuş olması kaydıyla menşe ispat belgelerini kabul edebilir.

(4) Menşe İspat Belgelerinin ibraz süresinden sonra tercihli muameleden yararlanması için bu sürenin bitiminden önce eşyanın gümrüğe gelmiş ve yine bu süreden önce ithalatçı veya gümrük beyannamesini imzalamaya yetkili kanuni temsilcisi tarafından yazılı olarak ilgili gümrüğe başvurulmuş olması gerekmektedir.

Menşe İspat Belgesinin ibrazı

MADDE 27 – (1) Menşe İspat Belgesi, gümrük mevzuatı ve ilgili mevzuat gereğince ibraz edilir. İlgili gümrük idaresi bu belgeye ek olarak ithalatçıdan eşyanın Anlaşmanın uygulanması için gerekli tüm koşulları karşıladığına dair yazılı bir beyan talep edebilir.

(2) Eşyanın tercihli rejiminden yararlanmasını teminen ibrazı gereken Menşe İspat Belgesinin, bu belgeyle ilgili eşyanın fiili ithalinden evvel veya fiili ithali sırasında ibraz edilememesi ve ilgili ithalatçı tarafından eşyanın bekletilmeden ithalinin istenilmesi durumunda, tercihli rejim uygulanmaz ve indirimsiz vergi nispetleri üzerinden tahakkuk yapılarak vergiler kesin olarak tahsil edilir. Ancak bu kabil eşyanın fiili ithalini müteakip süreleri içerisinde, usulüne uygun Menşe İspat Belgesi işlemi yapan gümrük idaresine ibraz olunduğu takdirde; ibraz olunan Menşe İspat Belgesinin ithal edilen eşyaya ait olduğunun gümrük beyannamesi ve ekleri belgelerle karşılaştırılarak anlaşılması ve belgenin geçerlilik süresinin geçirilmemiş olduğunun tespiti kaydıyla tercihli vergi oranına göre hesaplanan vergi tutarları ile tercihsiz vergi oranına göre hesaplanan vergi tutarları arasındaki fark mükelleflerine iade edilir.

(3) İbraz edilen Menşe İspat Belgesinde Anlaşma kapsamında tercihli taviz tanınmayan eşyanın da belirtilmiş olması halinde tercihli muamele yalnızca Belgede yer verilen Anlaşma kapsamında tercihli taviz tanınan eşyaya uygulanır.

Parçalar halinde ithalat

MADDE 28 – (1) İthalatçının talebi üzerine ve Bakanlıkça belirlenen şartlara binaen, Armonize Sistemin 2. (a) Genel Kuralı anlamındaki birleştirilmemiş veya monte edilmemiş halde olan ve Armonize Sistemin XVI ncı ve XVII nci bölümlerinde ya da 7308 ve 9406 nolu pozisyonlarında yer alan ürünlerin, parçalar halinde ithal edilmesi halinde, bu tür ürünler için tek bir Menşe İspat Belgesi, ilk parçanın ithalatı esnasında gümrük idaresine verilir.

Destekleyici belgeler

MADDE 29 – (1) Aşağıda sayılan belgeler, bir Menşe İspat Belgesi kapsamındaki ürünlerin Türkiye menşeli olduğunu ve bu Yönetmeliğin diğer koşullarını yerine getirdiği hususlarını desteklemek amacıyla, 19 uncu maddede belirtilen belgeler arasındadır:

a) İhracatçı veya tedarikçi tarafından söz konusu eşyanın elde edilmesi için gerçekleştirilen işlemleri doğrudan kanıtlayıcı nitelikte, örneğin ihracatçı veya tedarikçinin hesaplarında veya kendi muhasebe kayıtlarında yer alan bilgi ve belgeler.

b) Taraf ülkelerden birinde düzenlenmiş veya hazırlanmış, imalatla kullanılan girdilerin menşe statüsünü tevsik eden, ulusal mevzuat uyarınca kullanılan belgeler.

c) Taraf ülkelerden birinde düzenlenmiş veya hazırlanmış, girdiler üzerinde Türkiye’de yapılan işçilik veya işlemi kanıtlayan, ulusal mevzuat uyarınca kullanılan belgeler.

ç) Taraf ülkelerden birinde bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak düzenlenmiş olan D-8 Menşe İspat Belgesi.

Menşe İspat Belgeleri ile destekleyici belgelerin muhafazası

MADDE 30 – (1) Yürürlükteki kanunlarda öngörülen süreler saklı kalmak üzere;

a) Menşe İspat Belgesi düzenlenmesi için başvuruda bulunan ihracatçı, 19 uncu maddede belirtilen belgeleri,

b) Menşe İspat Belgesini düzenleyen gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşlar, 17 nci maddede belirtilen başvuru formunu ve başvuru sırasında firma tarafından kendilerine sunulan diğer tüm vesaiki,

c) İthalat gümrük idaresi, kendisine ibraz edilen Menşe İspat Belgesini, en az üç yıl muhafaza eder.

Farklılıklar ve şekli hatalar

MADDE 31 – (1) Menşe İspat Belgelerindeki beyanlar ile ürünlerin ithalat işlemlerini yerine getirmek amacıyla gümrük idarelerine ibraz edilen belgelerdeki ifadeler arasında küçük farklılıkların bulunması, belgenin gümrüğe sunulan ürünlere tekabül ettiğinin kesin olarak ortaya konması kaydıyla, söz konusu menşe ispat belgelerinin geçerliliğini kendiliğinden ortadan kaldırmaz.

(2) Menşe ispat belgeleri üzerindeki ifadelerin doğruluğu üzerinde şüphe yaratması söz konusu olmayan, daktilo hatası gibi bariz maddi hatalar, bu belgelerin reddedilmesini gerektirmez.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Yetkili Makamlar Arasında Karşılıklı İşbirliği

Karşılıklı yardım

MADDE 32 – (1) Taraf ülkeler, yetkili makamları vasıtasıyla birbirlerine Menşe İspat Belgelerinin geçerliliklerinin ve bu belgelerde yer alan bilgilerin doğruluğunun kontrolünde yardımcı olur.

Sonradan kontrol talebi

MADDE 33 – (1) İthalatçı ülke yetkili makamları, Menşe İspat Belgelerinin sonradan kontrolünü talep edebilir.

(2) İthalatçı ülke yetkili makamı, ihracatçı ülke yetkili makamınca verilen Menşe İspat Belgelerinin gerçekliği veya eşyanın gerçek menşesine ilişkin bilgilerin doğruluğu hakkında makul bir şüphesi olduğunda veya sondaj usulü ile yapacağı kontrol sonucunda anılan belgeleri sonradan kontrol talebi ile vizeyi yapan ihracatçı ülke yetkili makamına geri gönderir.

(3) İthalatçı ülke yetkili makamları Menşe İspat Belgesi ve fatura yahut bu belgelerin birer kopyasını, gerektiğinde araştırmanın gerekçelerini de belirterek ihracatçı ülkenin yetkili makamlarına geri gönderir. Menşe ispat belgesinde yer alan bilgilerin doğru olmadığı kanaatini uyandıran elde edilmiş tüm belge ve bilgi, kontrol talebini desteklemek üzere gönderilir.

(4) Sonradan kontrol işlemleri veya eldeki başka bilgilerden bu Yönetmelik hükümlerinin ihlal edildiğinin anlaşılması durumunda gümrük idaresi, resen veya taraf ülkenin talebi üzerine inceleme yapar ya da bu tür bir ihlalin belirlenmesi ve önlenmesine yönelik olarak ivedi bir inceleme başlatır.

Sonradan kontrol işlemleri

MADDE 34 – (1) Menşe İspat Belgelerinin kontrol talebi, bu belgelerin Bakanlığa gönderilmesi suretiyle yapılır.

(2) Menşe İspat Belgelerinin kontrol talebi; belgenin arkasında yer alan doğruluğun kontrolü istemi bölümünün, kontrol talebinde bulunan ithalatçı ülke yetkili makamının adı ve açık posta adresi, yazı makinesi veya mürekkepli kalemle ve matbaa harfleri ile yazılarak doldurulması suretiyle yapılır.

(3) **(Değişik:RG-9/7/2017- 30119)** Kontrol talebinde bulunulan yer ve tarih belirtilip imzalanır ve mühür veya kaşe ile işlemi gerçekleştiren görevliye ait kaşe uygulanmak suretiyle onaylanır.

Sonradan kontrol talebinin incelenmesi

MADDE 35 – (1) Kontrol, ihracatçı ülke yetkili makamı tarafından yapılır. Bu amaçla, ihracatçı ülke yetkili makamı, her türlü delil talep etme ve ihracatçının hesaplarını denetleme veya gerekli gördüğü diğer kontrolleri yapabilme yetkisine sahiptir.

(2) İhracatçı ülke yetkili makamları Menşe İspat Belgesinin kontrol sonucunu belgenin arkasında yer alan kontrolün sonucu bölümünü aşağıdaki şekilde doldurmak suretiyle belirtir:

a) Birinci veya ikinci maddelerden uygun olanın önüne (x) işareti konur,

b) Kontrolü yapan yetkili makamın adı ve kontrol tarihi yazılır,

c) **(Değişik:RG-9/7/2017- 30119)** İmzalanır ve okunabilir mühür veya kaşe ile işlemi gerçekleştiren görevliye ait kaşe uygulanmak suretiyle onaylanır.

Sonradan kontrol sonuçları

MADDE 36 – (1) Sonradan kontrol talebinde bulunan ithalatçı ülke yetkili makamı, kontrol sonucundan en kısa zamanda haberdar edilir.

(2) Kontrol sonuçlarında, belgelerin gerçek olup olmadığı, söz konusu ürünlerin taraf ülkelerden biri menşeli olarak kabul edilip edilemeyeceği ve bu Yönetmeliğin diğer hükümlerine uygun olup olmadığı hususları açıkça belirtilir.

(3) 8 inci madde kapsamında kümülasyon uygulandığı hallerde, kontrol sonuçlarına ithal edilen girdilere eşlik eden D-8 Menşe İspat Belgesinin bir örneği de eklenir.

(4) Gümrük idaresi, kontrol sonucunun beklenmesi süresinde söz konusu ürünlere tercihli muamele uygulanmasını askıya almaya karar verirse, ürünlerin gerekli görülen ihtiyati tedbirlere bağlı olarak serbest bırakılmasını ithalatçıya önerir. Bu önerinin kabulü halinde, söz konusu belge kapsamı eşyanın kanuni vergisi ile tercihli vergisi arasındaki fark kadar nakit veya teminat mektubu alınarak, eşyanın gümrük işlemleri tamamlanır. Sonradan kontrol amacıyla gönderilen belgelerin, ihracatçı ülke yetkili makamınca doğruluğunun teyidi yapılarak geri gönderilmesinden sonra teminata bağlanan gümrük vergileri iade edilir.

(5) Makul şüphe durumlarında, on ay içinde cevap alınamaması veya cevapta söz konusu belgelerin doğruluğunun ya da ürünlerin gerçek menşesinin tespitine imkân verecek ölçüde yeterli

bilginin bulunmaması halinde, talepte bulunan ithalatçı ülke yetkili makamları, istisnai durumlar hariç olmak üzere söz konusu eşyaya Anlaşma hükümlerinin uygulanmasını reddeder.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Cezalar

MADDE 37 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı fiiller hakkında, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ile yürürlükteki ilgili diğer mevzuat hükümleri uygulanır.

Serbest bölgeler

MADDE 38 – (1) Yetkili gümrük idaresi, nakliyeleri esnasında bir serbest bölgeyi kullanan ve bir Menşe İspat Belgesi kapsamında ticarete konu olan eşyanın başka eşya ile değiştirilmemesinin veya hasara uğraması ve bozulmasını önleyici normal işlemler dışındaki herhangi bir işleme tabi tutulmamasının temini konusundaki her türlü tedbiri alır.

(2) Birinci fıkra hükümlerine istisna olarak, taraf ülkelerden biri menşeli herhangi bir ürün, bir menşe ispat belgesi kapsamında bir serbest bölgeye ithal edildiği ve bir işçilik veya işlem den geçirildiği takdirde, tatbik edilmiş olan işçilik veya işlemin bu Yönetmelik hükümlerine uygun olması koşuluyla, ihracatçının talebi üzerine yeni bir Menşe İspat Belgesi, ilgili gümrük idaresi veya Bakanlıkça yetkilendirilen kişi veya kuruluşlar tarafından düzenlenir.

Transit haldeki veya antrepodaki eşyaya ilişkin geçici hükümler

MADDE 39 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerine uygun olan ve Yönetmeliğin geçerli olduğu tarihte sevk halinde olan ya da antrepolarda veya serbest bölgelerde geçici depolanan eşyaya, gümrük idaresine Yönetmeliğin geçerli olduğu tarihten itibaren dört ay içinde, eşyanın 14 üncü madde hükümleri çerçevesinde doğrudan nakledilmiş olduğunu gösteren belgelerle beraber ihracatçı ülkenin gümrük idaresince sonradan verilmiş bir Menşe İspat Belgesinin sunulması kaydıyla tercihlili rejim uygulanabilir.

Diğer hususlar

MADDE 40 – (1) Bu Yönetmelikte yer almayan hususlar hakkında 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin ilgili hükümleri uygulanır.

Yürürlük

MADDE 41 – (1) Bu Yönetmelik 1 Temmuz 2016 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 42 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini **(Değişik ibare:RG-20/12/2022-32049)⁽³⁾** Ticaret Bakanı yürütür.

(1) Bu değişiklik 1/6/2018 tarihinde yürürlüğe girer.

(2) Bu değişiklik 1/1/2019 tarihinde yürürlüğe girer.

(3) Bu değişiklik 1/11/2022 tarihinden geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

[Ekleri için tıklayınız.](#)

Yönetmeliğin Yayımlandığı Resmî Gazete’nin		
	Tarihi	Sayısı
	24/5/2016	29721
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayımlandığı Resmî Gazetelerin		
	Tarihi	Sayısı
1	9/7/2017	30119
2	23/6/2018	30457 Mükerrer
3	20/12/2022	32049

